

## Téli műkiállítás.

## III.

A legsikkebb arcképfestő Magyarországon jelenleg *László Fülöp*. Az előbbi kiállításon kivívott sikere és a most bemutatott nyolcz arcképe (41—48. sz.) hosszú időre biztosítják neki e czímet; és erős ember legyen az, ki e téren kiragadja kezeiből a vezető jogart. Részünkről sem akarjuk tőle elvitatni az első szerepet; sőt őszintén örvendünk annak, hogy akadt végre Budapesten festő, ki kellő értelemmel, fejlett képességgel és a tárgyhoz illő gonddal tud meg festeni egy női arcképet úgy, hogy az illető hölgy is, környezete is, sőt meg a távol álló műértő is meg van elégedve a művel. *László Fülöp*nek első érdeme az, hogy meglepően jól talál. Ezenfelül pedig a festendő egyénnek lelki minőségeit keresve, el tud mélyedni egyéniségében és helyes fölfogással tudja megalkotni annak teljes mértékben egybeolvadó testi és szellemi képét. *Ratibor* hercegnőjében minden ember, az első pillantásra fölismeri a magasrangu urnőt, *Polakovits Mátjáné*ban az anyagi bőségben élő, finom szellemű hölgyet, *Thurn-Taxis Teréz* hercegnőben a főnemes asszonyt, ki nek érzékeny lelkében a fájdalom is, mely barátakat szántott. Mindezt természetesen, anélkül, hogy a néző a tárgymutatót csak egy perczig is konzultálni volna kénytelen. Ez a beható és találó jellemzés rendkívül nagy értéket kölcsönöz e festő műveinek. De bír ő aztán

más előkelő művészi kvalitásokkal is. Így például a technikai kivitelben egészen újkori, sőt izlésben és a mellékes tartozékok felhasználásában és visszaadásában fölemelkedik a raffinement legfelsőbb magaslataiban, a mennyiben e külső részleteket is az általános jellemzés szolgálja teszi és segítőeszközkül használja fel az alapjellemezés kifejezésére. *Thurn-Taxis* hercegnőnek hanyagul vállára vetett sötét fátyla nála a romantikus lélek jelző közegévé válik. *Ratibor* hercegnőnek öszülő hajait ékítő szalagdisze, valamint egész öltözéke elengedhetetlen minősítője az „ancien régime” szellemének, mely a hercegnő egész megjelenésében megtestesülve látszik; *Polakovicsné Chantilly*-csipkéi, pompás directoire-kalapja ékes magyarázattal kísérik a mondaine urhölgy benső meglegedését, mely azonban fölényes és mégis oly bájos mosolyában jut teljes kifejezésre. Ah, *László Fülöp* ur nem csupán jó festő, de világ és lélekismerő, okos ember is, kinek emberismertető társalgását szívesen hallgatjuk sikerült műveiben. Aztán még egy dolgot, hogy el ne feledjük! *László* ravasz kópé is. Nyugodt, állásztó, brilláns háttereit azokhoz folyamodik, kik a legszebbeket és leghatasosabakat szolgáltatták a világ képirodalmának, tudniillik a 18-ik század legelesebb pasztellistáihoz, és legszívesebben a nagyhirű *Tischbein*hoz, *Mária Terezia* királynőnk kedvelt festőjéhez, ki — ha jól emlékszünk — Göthét is kísérte olaszországi útjában. Ez a szerény önmegtagadás fölötte szerencsés fogása

*Lászlónak*, mert eme nagy értelemmel választott és virtuóz módon alkalmazott hátterei egyik mely titkát képezik művei megnyerő hatásának. Annak a lelkes himnusnak, melyet ő szerencsés megbízóinak arcvonásairól és szellemi komplexiójáról énekel, ez az egyszerű, szürke és közepén mégis oly élénken rengő háttér, a szabatos kontrapontja, melynek alapján minden műve szilárdan állja meg helyét a harmóniaját fűrkésző kritika előtt. Ilyenek *László* hölgyképei. Azonban a bőséges dicsérattal, melyet örömet mondunk róluk, nem akarjuk azt a hitet kelteni, hogy férfiarcképei nem ütnek meg a mértéket. *Henkel-Donnersmark* grófja igen érdemes mű; *Apponyi Albert* grófja pedig, nemes egyszerűségében és széles kezeltségében, talán a legtöbb tudásnak tanujelét szolgáltatja. Hogy arcképei mindennek dacára mégis kissé üresek, mint némelyek panaszzolják? Hat ez, a csomót a kákan mi nem keressük. Ez a üresség csupán a festékpép rendkívüli folyósságára vezethető vissza, mely oly csekély hiba, és mások szemében talán még különös kellemnek vagy legalább is, tetszetős könnyedségnek fog feltűnni.

Ha föltétlenül szolid festést akarnak látni, nézzék meg *Lotz* *Károly* arcképét, mely *Dániel Ernő* bárónet ábrázolja. Ez aztán, őszinte művészet; eszménye mindazoknak, kik a mesteri meggyőződés szilárdságát és a kéz rendithetetlen biztonságát szeretik a művészetben. *Tornai Gyula* négy keleti tárgyú képet állított ki (61—64.) Mindannyian föltűnő szim-